

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 765/2021
17.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Бранка Станића, чланова већа, у парници мал. тужиље АА из ..., коју заступа привремени старатељ ББ, стручни сарадник Градског центра за социјални рад у Београду, Одељење Вождовац, против тужених ВВ из ..., чији су пуномоћници Радослав Тадић и Бојан Тадић, адвокати из ... и ГГ из ..., чији је пуномоћник Миланче Миладиновић, адвокат из ..., ради утврђивања очинства, вршења родитељског права и издржавања, одлучујући о ревизији туженог ВВ изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 320/20 од 10.09.2020. године, у седници одржаној 17.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог ВВ, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 320/20 од 10.09.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П2 105/16 од 28.02.2020. године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужени ВВ из ..., отац мал. тужиље. Ставом другим изреке, одлучено је да ова пресуда служи као основ за упис у матичну књигу рођених која се води за град Београд, матично подручје Савски венац под текућим бројем .. за 2013. годину. Ставом трећим изреке, мал. тужиља је поверена мајци - туженој ГГ на самостално вршење родитељског права и одређено је да ће се лични контакт са оцем ВВ, одвијати по договору родитеља. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени ВВ да на име доприноса за издржавање мал. тужиље плаћа износ од 20.000,00 динара, сваког 1-5 у месецу, уплатом на текући рачун законске заступнице мајке ГГ, почев од дана подношења тужбе 20.07.2016. године па убудуће. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев преко досуђеног износа од 20.000,00 динара, па до траженог износа издржавања у висини минималне суме издржавања коју као накнаду за храњенике, односно лица на породичном смештају утврђује Министарство надлежно за породичну заштиту. Ставом шестим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж2 320/20 од 10.09.2020. године, одбио као неосновану жалбу туженог ВВ и потврдио првостепену пресуду у ставовима првом, другом, трећем, четвртном и шестом изреке.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени ВВ је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези чланова 311. став 2. и 210. ЗПП учињене у поступку пред другостепеним судом.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 55/14), па је оценио да ревизија туженог ВВ није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези чланова 396., 311. став 2. и 210. истог закона у поступку пред другостепеним судом, на коју се ревизијом туженог ВВ неосновано указује. Ово с тога јер су на рочишту 28.02.2020. године била присутана оба тужена, а тужена ГГ се упустила у расправљање, па се дејство њене парничне радње односи и на туженог ВВ сходно одредби члана 210. ЗПП, те није било услова да се тужба сматра повученом.

Према утврђеном чињеничном стању, мал. тужилца је зачета у току трајања ванбрачне заједнице тужених, који су живели у заједничком домаћинству од ...2012. године до ... 2013. године. Тужени се из стана иселио у време када је тужена била у 5. месецу трудноће. Мал. тужилца је рођена ...2013. године у ..., а у извод матичне књиге рођених отац није уписан. Тужени је посетио тужилцу и тужену неколико пута када је мал. тужилца имала 6 месеци, али је убрзо престао да долази. У току ове парнице решењем првостепеног суда од 26.12.2016.године, одређена је привремена мера којом је обавезан тужени да доприноси издржавању тужилце са 25.000,00 динара. Тужени није извршавао своју обавезу, због чега је против њега вођен кривични поступак. Тужилац је 04.04.2019. године осуђен на казну затвора у трајању од десет месеци. На основу налаза и мишљења Центра за социјални рад ... (према пребивалишту тужене-мајке и мал.детета) најбољи интерес малолетног детета налаже да тужилцу треба поверити на самостално вршење родитељског права мајци, с обзиром на то да отац у изузетно дугом периоду није у контакту са дететом. Центар за социјални рад у ... (према пребивалишту туженог- оца) није имао непосредни контакт са оцем, јер он није сарађивао и није долазио у центар по позивима. Ради утврђивања вероватности очинства суд је одредио вештачење путем ДНК анализе у Институту за судску медицину, али тужени иако обавештен о дану и часу вештачења, на исто није приступио, као што није приступао ни на рочишта. Из исказа тужене и сведока ДД и ЂЂ, утврђено је да су у време зачећа мал. тужилце тужени били у емотивном односу, да су живели заједно у изнајмљеном стану и да тужени никада у разговорима којима су сведоци присуствовали није спорио да је тужилин отац. Тужилца је рођена ван брака и упозната је са чињеницом да јој је тужени отац. До 2020. године ишла је у обданиште, а сада похађа први разред основне школе. Њене укупне месечне потребе износе 30.000,00 динара. Тужилина мајка - тужена ГГ (1976. годиште) је запослена као ... у ... и остварује месечну зараду у износу од 26.000,00 динара. Са мал. тужилом живи у изнајмљеном стану за који плаћа закупнину и режијске трошкове. Тужени ВВ (1971. годиште) власник је ... у ..., а бави се и Поред мал. тужилце има још три пунолетна детета.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право, из одредби чланова 7. Конвенције о правима детета и члана 64. Устава и члана 55. став 1., 59. став 1. и 77. став 3., 154., 160., 251. став 1. Породичног закона-ПЗ и применом правила о терету доказивања из члана 231. став 3.

ЗПП усвојили тужбени захтев и утврдили да је тужени ВВ природни отац мал. тужиље, одлучујући да мајка самостално врши родитељско право и обавезали туженог да доприноси њеном издржавању износом од 20.000,00 динара месечно. Тужени није доказао чињенице због којих тужбени захтев оспорава. Оваква обавеза туженог произилази из чл. 231. став 3. ЗПП, што је тужени могао учинити најкасније до закључења главне расправе у смислу члана 314. ЗПП. Пропуст туженог да поступи у смислу наведених законских одредаба санкционисан је правилима о терету доказивања садржаним у члану 231. ЗПП, из којих произилази да постављени тужбени захтев испуњава услове за пружање тражене судске заштите.

Наиме, у поступку је несумњиво утврђено да су у периоду зачећа мал. тужиље тужени одржавали интимне односе те да тужени није приступио вештачењу нити је на други начин довео у сумњу утврђено чињенично стање. У току поступка је конклюдентном радњом- неприступањем, одбио да се подвргне ДНК анализи, па је својом кривицом онемогућио извођење тог доказа. Стога је суд применом правила о терету доказивања одлучио усвајањем захтева. Према одредби члана 228. ЗПП странка је дужна да изнесе чињенице и доказе на којима заснива свој захтев или којим оспорава наводе и доказе противника у складу са овим законом. Према члану 231. ЗПП, ако суд на основу изведених доказа (члан 8.) не може са сигурношћу да утврди неку чињеницу, о постојању чињенице примениће правила о терету доказивања, те у том смислу странка која оспорава постојање неког права, сноси терет доказивања чињенице која је спречила настанак или остваривање права или услед које је право престало да постоји, ако законом није другачије прописано. Сагласно цитираним одредбама Закона о парничном поступку, тужени је био дужан да пружи доказе којима доказује своје тврдње, у конкретном случају то је значило да је био дужан да се подвргне ДНК анализи или другом медицинском вештачењу, што је он одбио.

Неосновано се ревизијом указује да је у поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 311. став 2. ЗПП. Наиме, одредбом члана 311. став 2. ЗПП је уређена процесна ситуација када странке неоправдано изостану са рочишта за главну расправу или одбију да расправљају. У конкретном случају тужена ГГ се упустила у расправљање иако привремени старатељ тужиље није приступио на рочиште. С обзиром на то да су као тужени означени ВВ и ГГ, који су јединствени супарничари сагласно одредби члана 211. ЗПП и члана 256. став 3. ПЗ, они се сходно одредби члана 210. ЗПП сматрају као једна парнична странка, па се дејство њене радње предузете на рочишту 28.02.2020.године односи и на туженог ВВ. Због тога супротно наводима ревизије нису били испуњени услови прописани чланом 311. став 2. ЗПП да се тужба сматра повученом у односу на туженог ВВ.

Из наведених разлога, одлучено је као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић